

Man har af en falsk Retfærdighedsfølelse sagt: Folkekirken støttes af Staten; alle Statsborgere, der ikke melde sig ud af Folkekirken, skal derfor have Lod i dens Styrelse. Det, Retfærdighed kræver, er dog kun, at Folkekirken skal staa åaben for alle, og at enhver, der gaar ind og i Alvor slutter sig til den, skal kunne faa Del i dens Styrelse, men ogsaa kun de, der virkelig slutte sig til den. Forslaget har en vag Erkendelse heraf, udtrykt i den Erklæring, som forlanges for Optagelse paa Valglisterne, men denne Erklæring er saa bred og saa intetsigende, at den vil blive underskrevet med samme lette Sind, hvormed de i religiøs Henseende ligegyldige, ja selv aabenlyse Fjender af Folkekirken paa Mandtalslisten lade sig opføre som Medlemmer af Folkekirken. I den Erklæring, som forlanges af dem, der ere valgte til Menighedsraadet, er der ikke meget mere Hold. De skal love at udføre deres Hverv „overensstemmende med Lovgivningen og den danske Folkekirkens Forskrifter“, og det vil de love let hen med samme lykkelige Uvidenhed, som vi andre Borgere ere i over for Spørgsmaalet om, hvad der forstaaes ved den danske Folkekirkens Forskrifter.

Den Løshed, der er i baade Valgrets- og Valgbarheds-Kravene, vil bringe dem Ret, som spaa, at i de fleste Menighedsraad vil et Flertal blive valgt af dem, der ere ligegyldige eller ligefrem fjendske mod Folkekirken.

Menighedsraadet vil blive et ganske almindeligt Sogneraad, valgt paa et meget demokratisk Grundlag; det kunde gøre Fyldest, hvis man begrænsede dets Indflydelse til de rent kommunale Opgaver, som: Tilsyn med Kirkebygninger, Afløsning af Højtidsoffer o. l., men var da ogsaa ret overflødig; derimod vil det ikke egne sig for de kirkelige Hverv, der er givet det, derimellem det mest betydende, Præstevalget. Det drejer sig her ikke blot, som Flertallet siger, om „nogen Medvirkning ved Præsteembeders Besættelse“, men om at give Menighedsraadet den helt overvejende Indflydelse paa Valget af Præst, og her vil,

som Menighedsraadene vælges, politiske og andre helt ukirkelige Hensyn snart blive de afgørende. De, der i Alvor føle sig knyttede til Kirken, og som i Reglen vil være et Mindretal, vil da, naar disse Forhold have virket en Tid, ikke have anden Udvej end at danne sin egen Valgmenighed. Retten til at danne Valgmenighed, der hidtil har været det, den skulde være, en Ventil, gennem hvilken Særstandpunkter inden for Kirken kunde faa Luft, og Sprængning af Folkekirken dermed forebygges, vil da faa en helt anden Opgave, idet den vil blive en Port, ad hvilken flere og flere af Folkekirkens bedste Elementer vil søge ud af Sognemenighederne, og Folkekirken vil ikke sprænges, men den vil jævnt miste al sin Ild og Kraft.

De 3 andre Lovforslag, hvis Hovedhensigt er at give Valgmenigheder og Sognebaandslødere Adgang til at bruge Sognekirkerne, blive da ogsaa dobbelt ønskelige, hvis en Lov som den om Menighedsraad vedtages uden væsentlige Forandringer, men de vil dermed ogsaa lette den Opløsning af Folkekirken, som vil blive en Følge af Loven om Menighedsraad, og som siger, at disse Menighedsraad ikke egne sig som Fundament for en Kirkeforfatning.

Idet jeg saaledes maatte forlange betydelige Ændringer i Forslaget om Menighedsraad, finder jeg tillige, at man bør kende den Forfatning, i hvilken de skulle være et Led. For at skaffe det rette Grundlag for herhen sigtende Forslag, maa man imidlertid ønske, at hele det store Kirkespørgsmaal først blev behandlet i en Kommission, hvor de forskellige Retninger inden for Folkekirken vare repræsenterede saavel af gejstlige som af Lægmand.

Naar jeg ikke har stillet et herhen sigtende Forslag, er det kun, fordi jeg maa gaa ud fra, at et saadant Forslag i dette Øjeblik vilde blive forkastet af Folketinget og fordi en saadan Forkastelse nu kun vilde vanskeliggøre at naa en Forstaaelse herom under Sagens videre Behandling.

Af samme Grund har jeg ikke opretholdt nogle Ændringsforslag, som jeg i Udvalget har stillet paa de Punkter, hvor